

KULTURUTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 4/1979-80 med anledning av ltm Mirjam Öbergs m.fl.hemställningsmotion till landskapsstyrelsen angående sekreteraruppdraget i jämställdhetskommittén.

Landskapet har inbegärt kulturutskottets utlåtande över nämnda motion. Med anledning härav får utskottet, som i ärendet hört jämställdhetskommitténs ordförande, Ingegerd Bondestam, vördsamt anföra följande.

Enligt den instruktion för jämställdhetskommittén som landskapsstyrelsen fastställt den 14 november 1978 har kommittén i uppgift att fördjupa och utveckla de vägledande principerna för landskapsstyrelsens jämställdhetspolitik samt att i samarbete med olika myndigheter och sammanslutningar bereda reformer för ökad jämställdhet. Kommittén skall följa med och främja förverkligandet av jämställdhet i samhällsplaneringen samt verka för att sprida jämställdhetsidéerna genom egna projekt och opinionsbildning. Enligt direktiven skall kommittén även göra förslag till utvecklande av lagstiftning och förvaltning som främjar jämställdheten samt verka som remissinstans i dessa frågor. Till sekreterare kan utses medlem av kommittén eller kallas utomstående inom ramen för beviljade anslag. I administrativt hänseende hör jämställdhetsärendena till kansliavdelningen.

Förenta Nationernas kvinnokonferens i Mexiko år 1975 antog en världsaktionsplan för jämställdhet mellan kvinnor och män. I denna rekommenderas varje land bland annat att "fastställa sitt eget nationella handlingsprogram och ange sina mål och prioriteringar i anslutning till världsaktionsplanen".

I Sverige har en nationell handlingsplan för det fortsatta svenska jämställdhetsarbetet uppgjorts ("Steg på väg...." SoU 1979:56). Handlingsplanen utgör en inventering av dagens förhållanden och en analys av olika hinder för jämställdhet.

En motsvarande utredning och en handlingsplan för åren 1980-85 är under beredning även i riket. På åtgärd av delegationen för jämlikhetsärendena har vidare ett betänkande angående jämlikheten på kommunal nivå färdigställts vid statsrådets kansli. Betänkandet utgör en del av det finländska programmet inför FN:s internationella kvinnodecemium 1976-85.

Sommaren 1980 kommer en ny världskonferens att hållas i Köpenhamn för att utvärdera vad som gjorts. Huvudtema blir sysselsättning, utbildning och hälsovård.

Den åländska jämställdhetskommittén har även för avsikt att uppgöra en konkret handlingsplan för befrämjande av jämställdheten mellan kvinnor och män. Särskilda kommissioner skall tillsättas inom områdena utbildning och arbetsmarknad för att under år 1980 insamla material som underlag för en handlingsplan för åren 1981-85. Denna handlingsplan borde färdigställas till den kvinnokongress som år 1985 anordnas i FN:s regi.

Med beaktande av att jämställdhetskommittén dessutom i enlighet med sin instruktion kontinuerligt skall engagera sig i en mängd ärenden anser kulturutskottet att kommittén verkligen behöver en utomstående sekreterare för att kunna arbeta effektivt. Anslag för detta ändamål finns inte budgeterat men det torde dock vara möjligt att avdela någon kunnig och intresserad tjänsteman eller befattningshavare vid centrala ämbetsverket att vid sidan av sitt ordinarie arbete handha jämställdhetskommitténs sekreteraruppgifter. I detta sammanhang kan nämnas att den av landskapsstyrelsen tillsatta "Parlamentariska utbildningskommittén" i sitt arbete hade tillgång till en sekreterare på heltid och att delegationen för jämställdhetsärendena i riket biträds av fem heltidsanställda utredare.

Utskottet kan av formella skäl inte föreslå godkännande av motionen men emotser ändå att landskapsstyrelsen inom en snar framtid fattar ett positivt beslut i ärendet.

Hänvisande till det ovensagda får utskottet vördsamt föreslå

att Landstinget med förkastande av hemställningsmotionens kläm bringar innehållet i betänkandets och hemställningsmotionens motivering till landskapsstyrelsens kändom.

Mariehamn den 17 december 1979.

På kulturutskottets vägnar:

Erik Sundberg
ordförande

Bjarne Pettersson
sekreterare.

Närvarande i utskottet: ordföranden Sundberg, viceordföranden Olof M. Jansson samt ledamöterna Dahlén, Fagerholm och Sundback.